

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES



ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ 2025 GELİŞMELER VE BEKLENTİLER



DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
OCAK 2025

DÜNYA EKONOMİSİNİ 2025 YILINDA NELER ŞEKİLLENDİRECEK



TRUMP POLİTİKALARI VE TEPKİLER



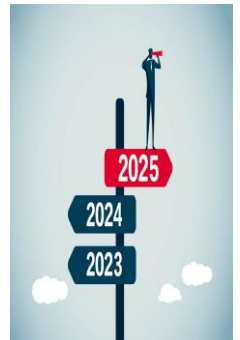
JEOPOLİTİK GELİŞMELER



PARA POLİTİKALARI



PARİTELER EMTİA FİYATLARI



DÜNYA EKONOMİSİ 2025 YILINDA POTANSİYELİN ALTINDA BÜYÜYECEK

**WORLD
ECONOMIC
OUTLOOK**

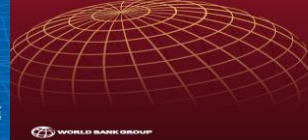
UPDATE

Global Growth:
Divergent and Uncertain

2025
JAN



JANUARY 2025
**Global
Economic
Prospects**



United
Nations

Department of Economic and Social Affairs

World Economic
Situation and
Prospects 2025

**DÜNYA
EKONOMİSİ
YÜZDE**

2,9

2,7

2,8

**GELİŞMİŞ
ÜLKELER
YÜZDE**

1,9

1,7

1,6

**GELİŞEN
ÜLKELER
YÜZDE**

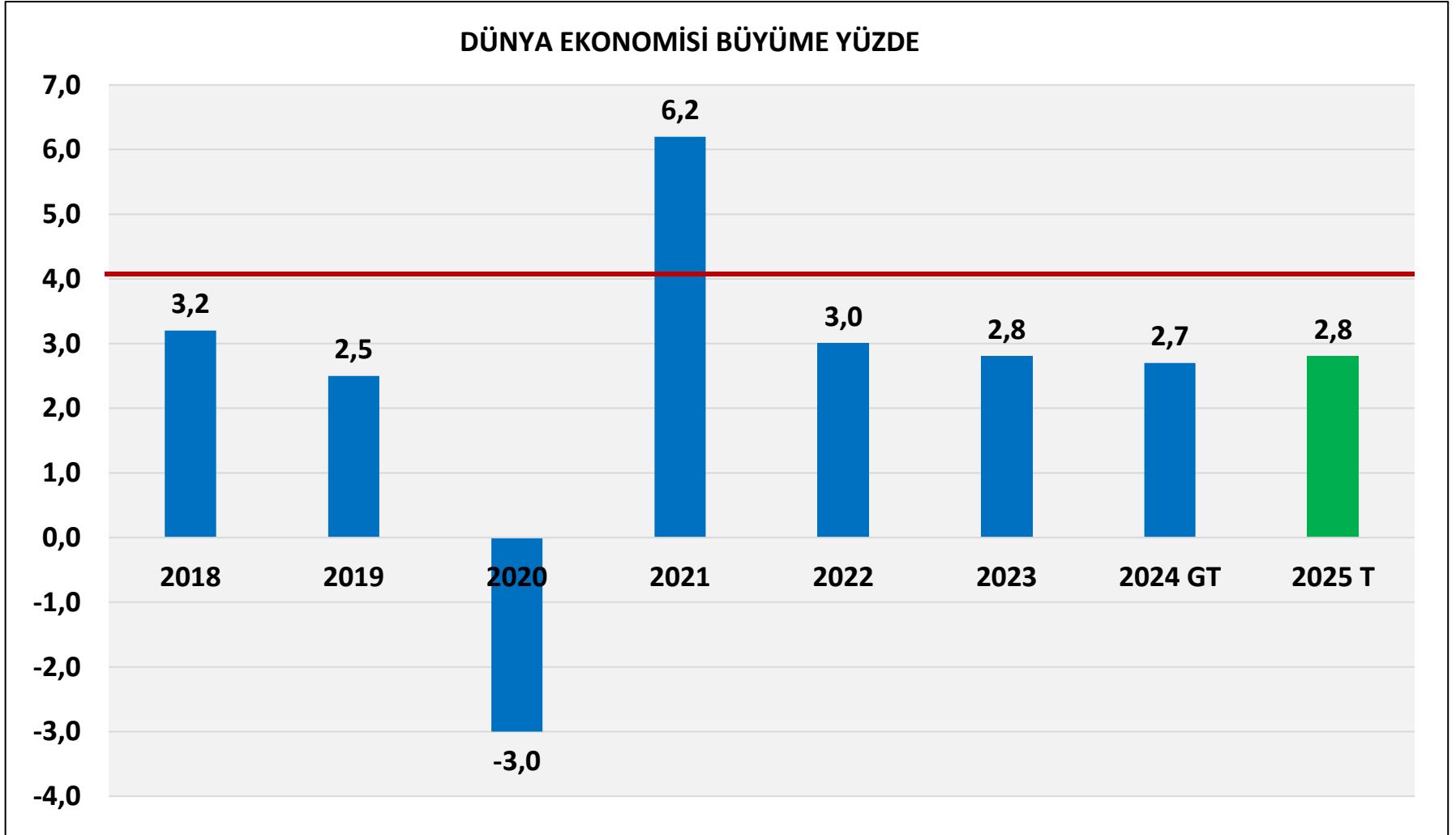
4,2

4,1

4,3



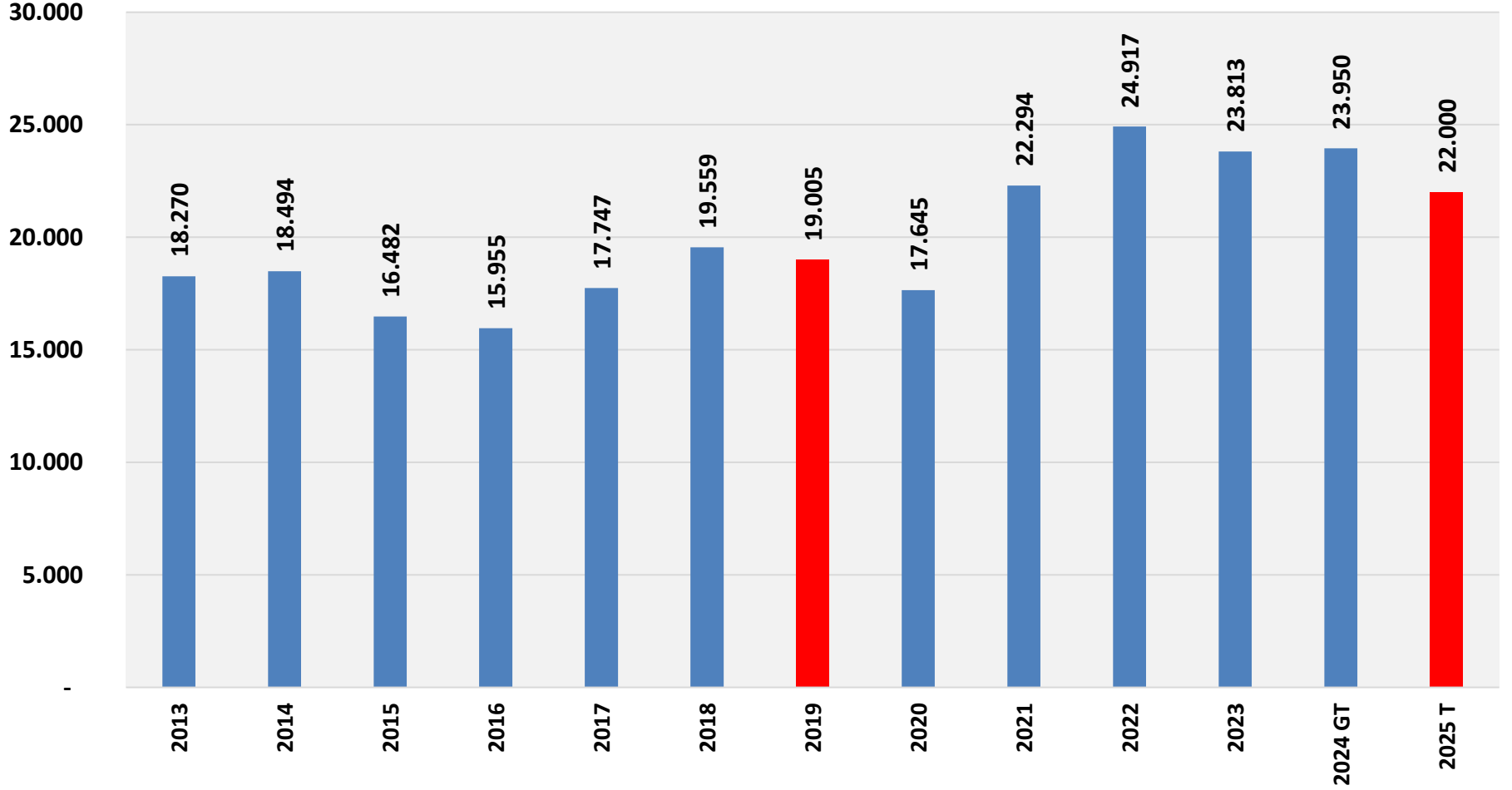
DÜNYA EKONOMİSİ 2025 YILINDA POTANSİYELİN ALTINDA BÜYÜYECEK





İLAVE VERGİLER GELİRSE KÜRESEL TİCARETTE YÜZDE 8-10 DARALMA YAŞANABİLİR

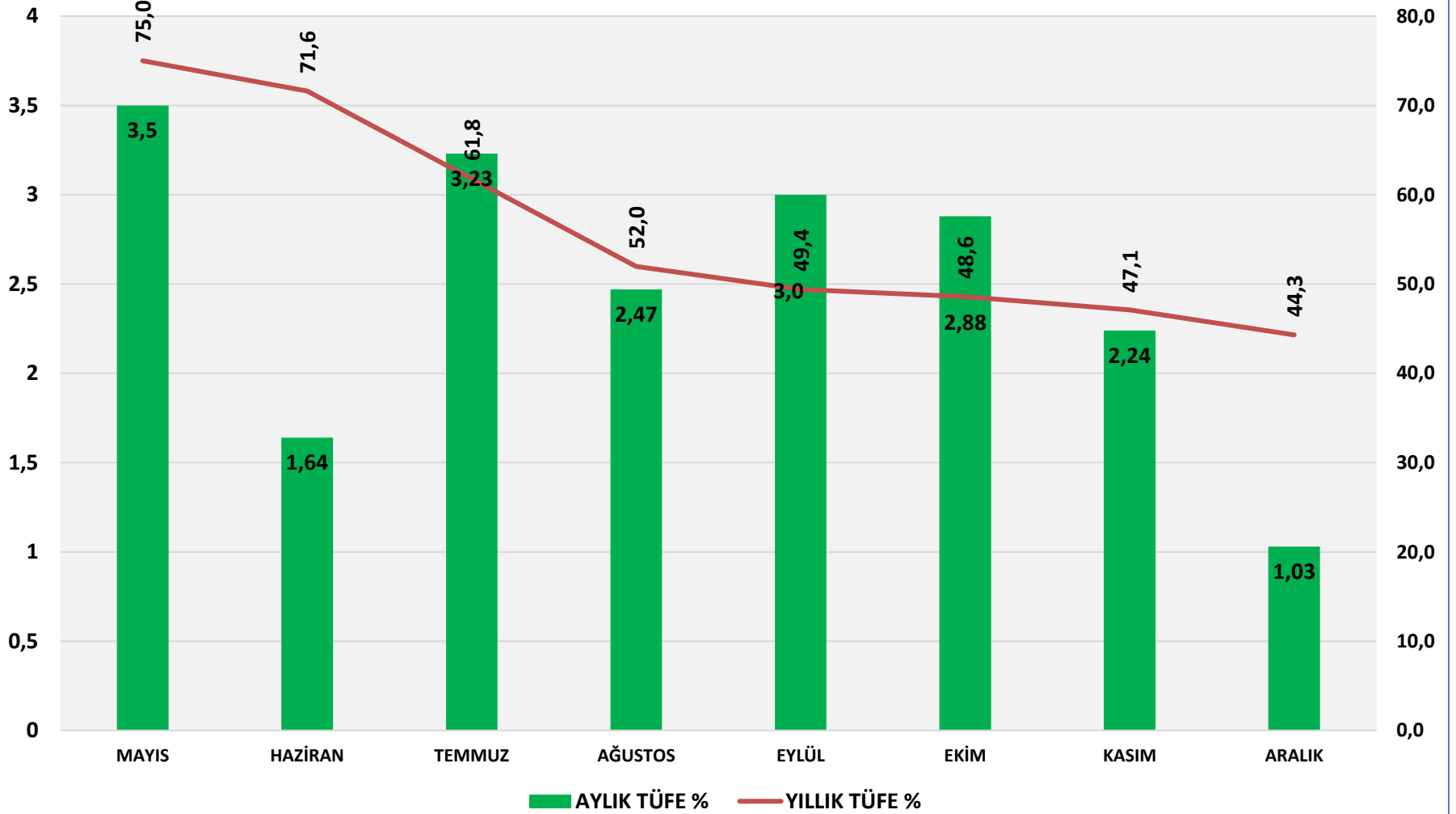
DÜNYA MAL TİCARETİ MİLYAR DOLAR



DEZENFLASYON PROGRAMI TÜRKİYE EKONOMİSİ VE REEL SEKTÖR 2025 BEKLENTİLERİ

ENFLASYON GERÇEKLEŞMELERİ

2024 ENFLASYON GELİŞMELERİ

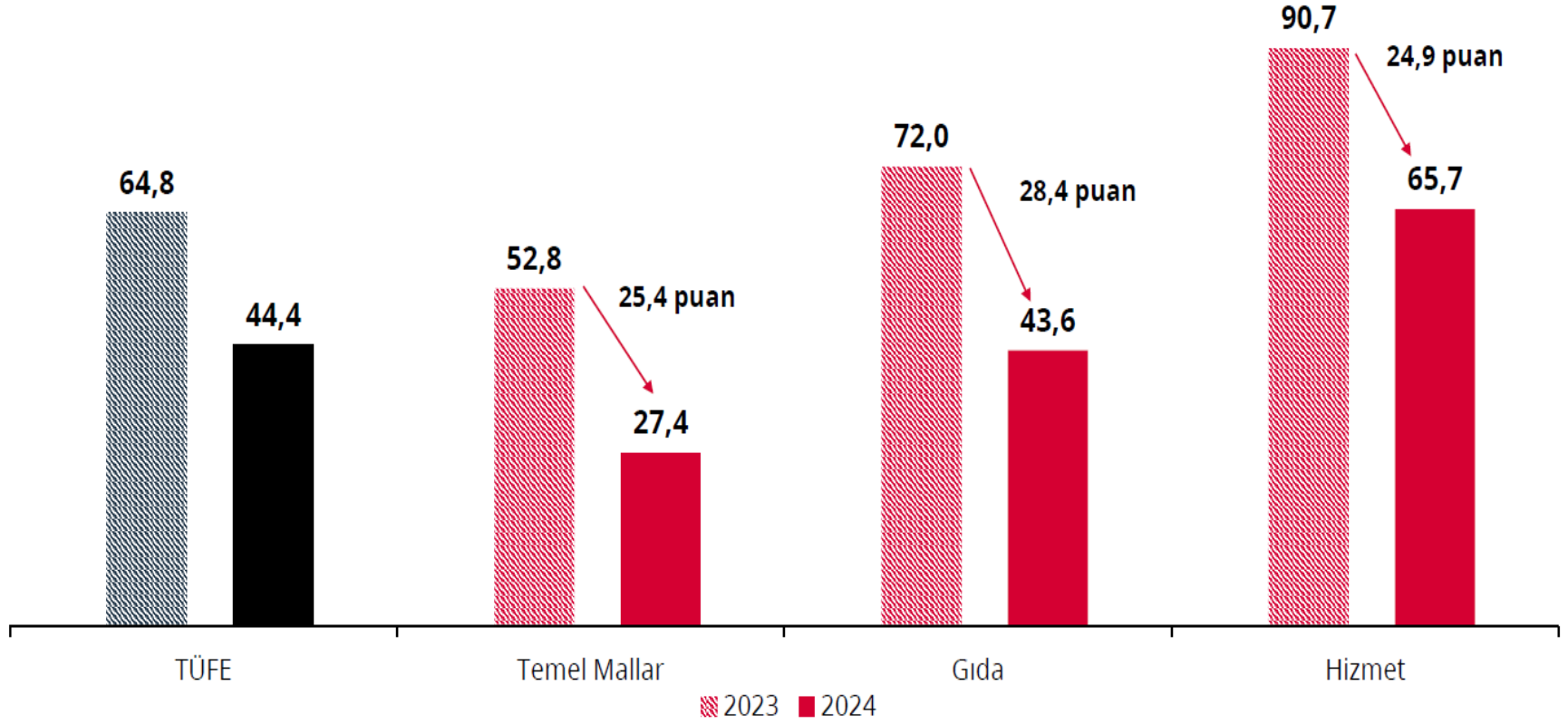




ENFLASYON GERÇEKLEŞMELERİ; HİZMET ENFLASYONU ETKİLİ

Mal enflasyonu düşük seyrediyor, hizmetlerdeki düşüş daha kademeli gerçekleşiyor

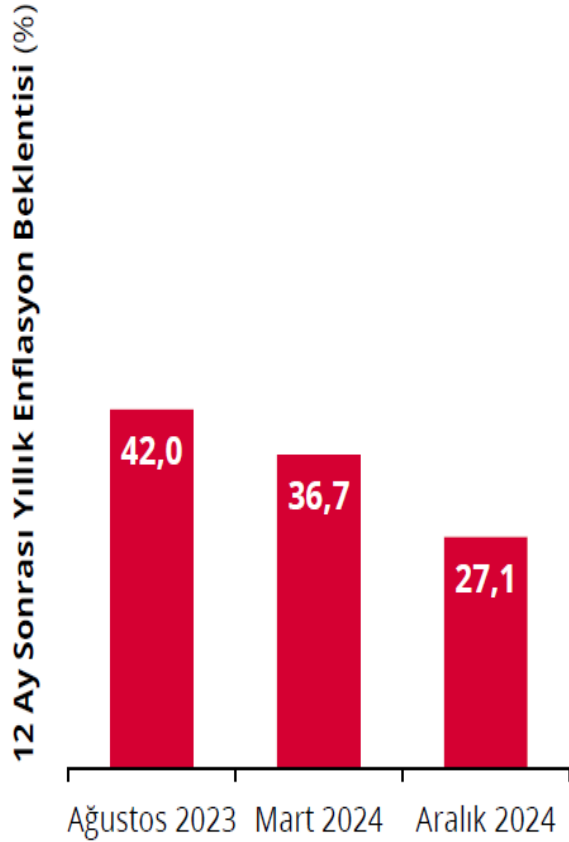
Yıl Sonu Enflasyonu (Yıllık % Değişim)



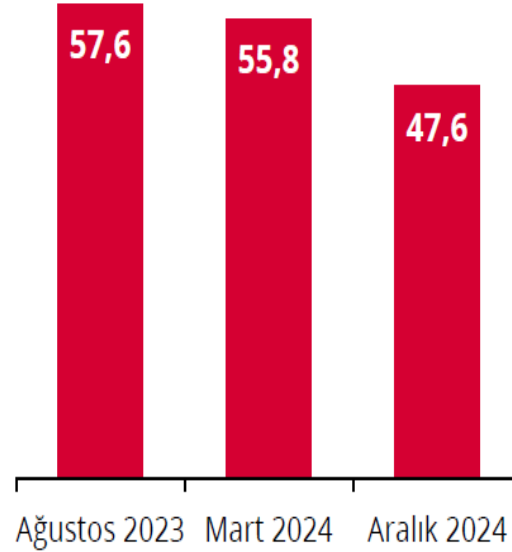
ENFLASYON BEKLENTİLERİ;



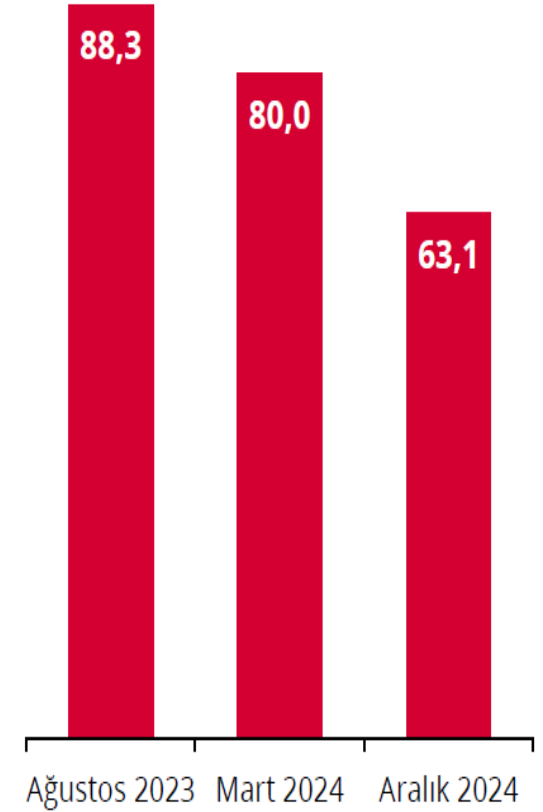
Piyasa Katılımcıları



Reel Sektör



Hanehalkı

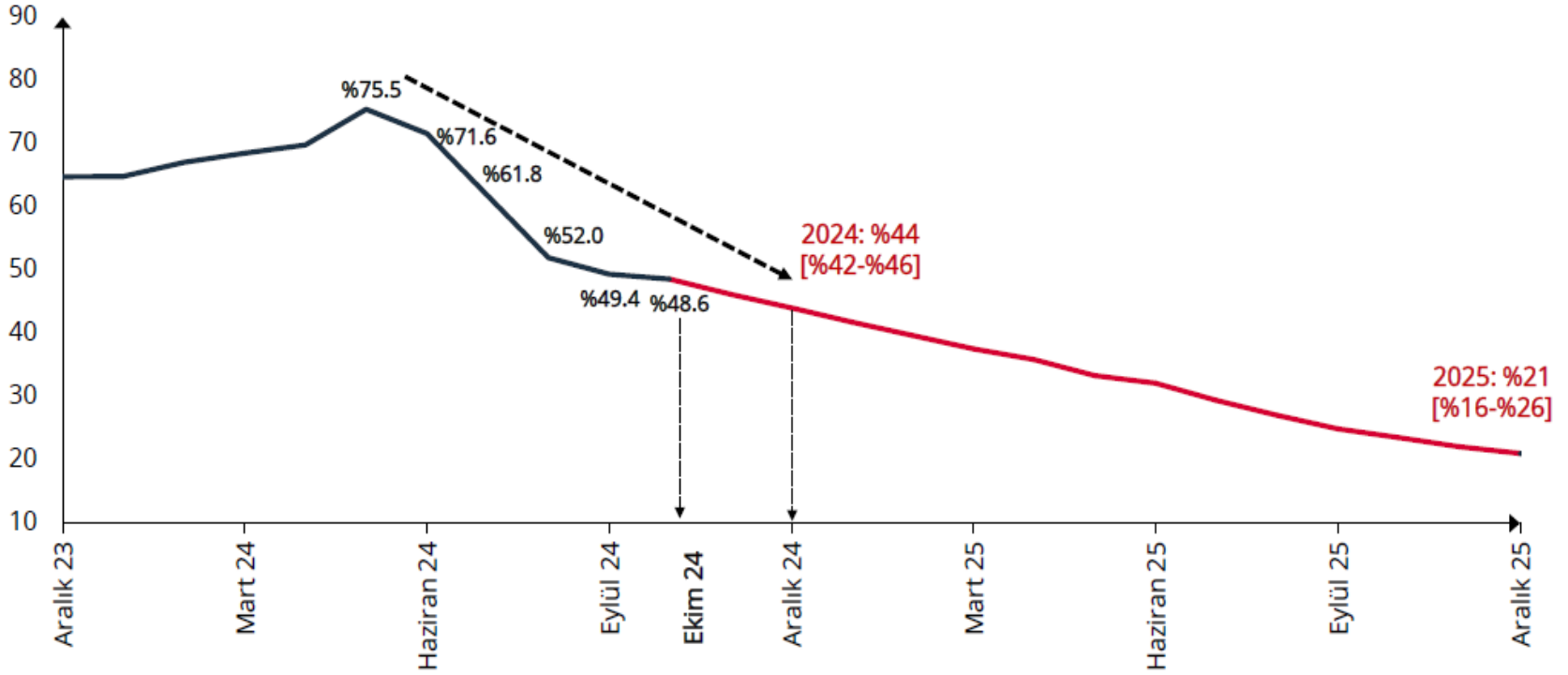


DEZENFLASYON SÜRECİ DEVAM EDİYOR

TCMB 2025 YILI ENFLASYON HEDEFLERİ (YILLIK)

Dezenflasyon süreci devam etmektedir.

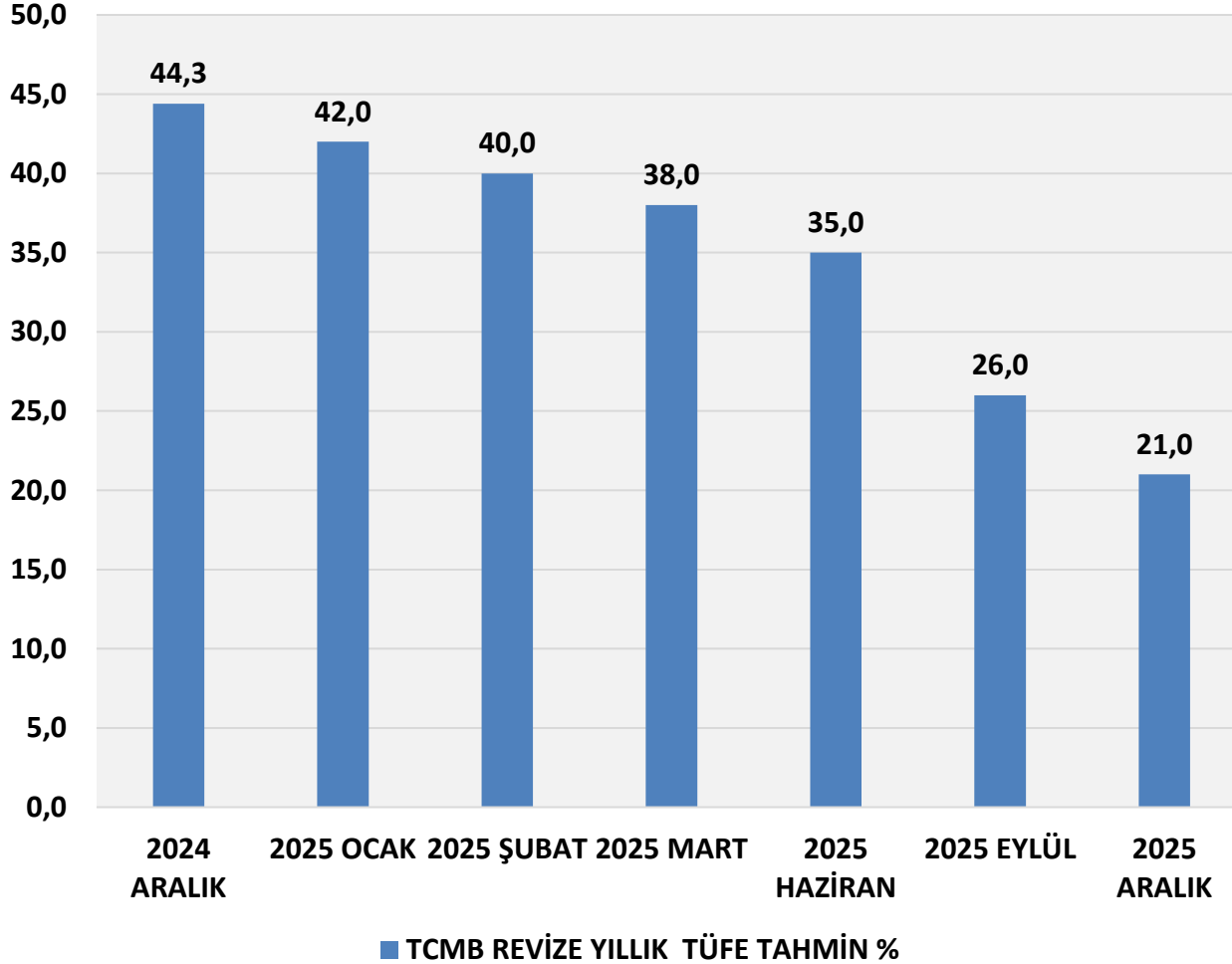
Yıllık Enflasyon (%)





TCMB 2025 ENFLASYON HEDEFLERİ

2025 TÜFE HEDEFİ VE TAHMİNİ YÜZDE



OCAK+ ŞUBAT+ MART	3+3+2,5
NİSAN+ MAYIS+ HAZİRAN	2,5+2+2
TEMMUZ+ AĞUSTOS+ EYLÜL	0,5+0,5+1,5
EKİM + KASIM + ARALIK	1,5+1,5+1,0

2025 YILI PARA POLİTİKASI BEKLENTİLERİ

	2024 ARALIK	2025 MART	2025 HAZİRAN	2025 EYLÜL	2025 ARALIK
TÜFE YILLIK HEDEF YÜZDE	44,4	38,0	35,0	26,0	21,0
TCMB POLİTİKA FAİZİ YÜZDE (KIRMIZI PİYASA BEKLENTİSİ)	47,5 (48,5)	45,0 (40,0-42,5)	40,0 (37,5)	35,0 (30,0)	27,5-30,0 25,0-27,5)
MEVDUAT VE KREDİ FAİZİ YÜZDE	55	45-50	40-45	35-40	30-35
KREDİ BÜYÜMESİ	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME
KREDİ KARTLARI	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME
TL LİKİDİTE	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME



**TCMB YENİ FAİZLERİ VE YENİ KARARLARI**

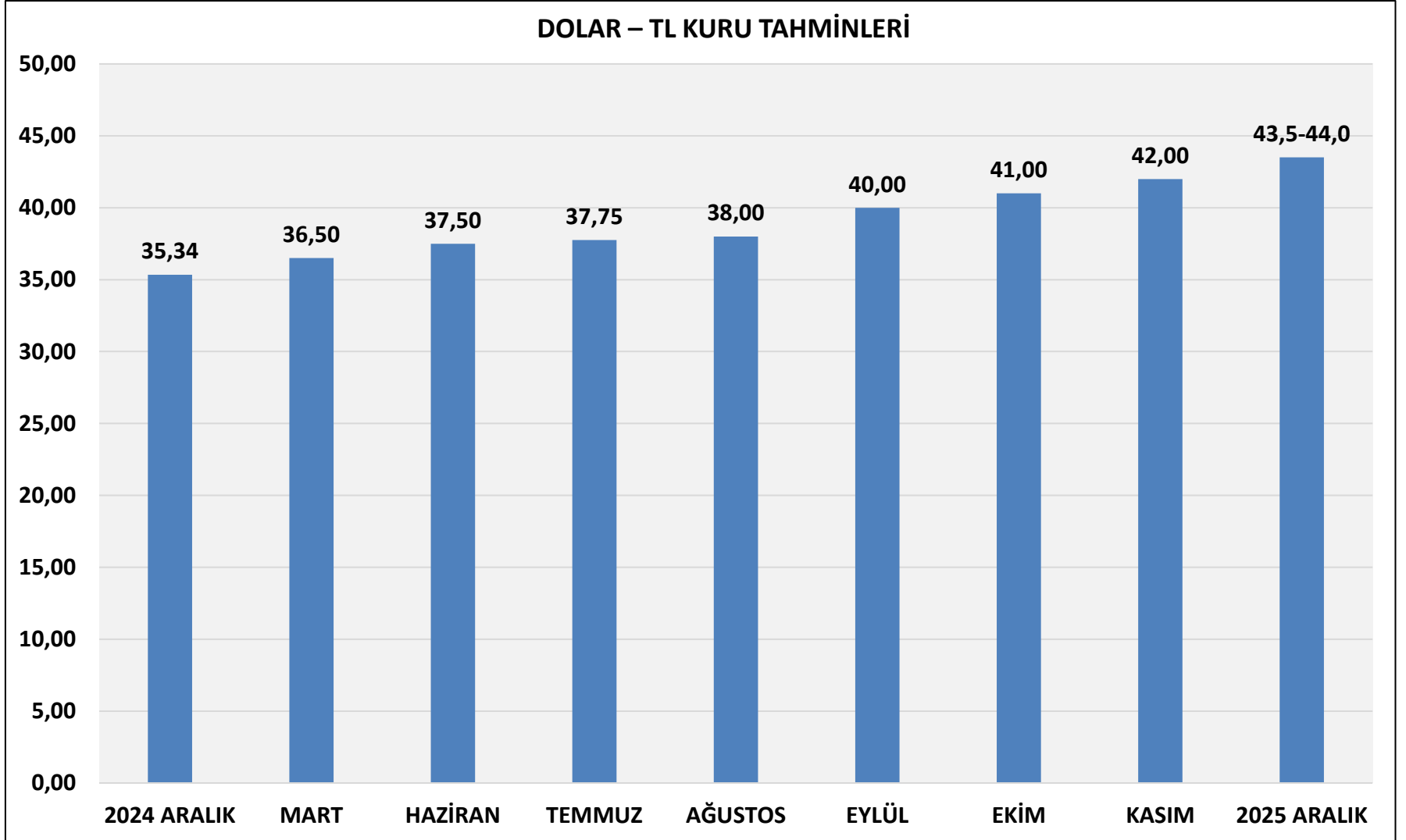
YÜZDE	KASI	ARAL	OCAK	ŞUB	MART	NİSA	MAYI	HAZ	TEM	AĞUS	EYL	EKİM	KASI	ARAL
POLİTİKA FAİZİ	50,0	47,5	45,0											
TL REESKONT KREDİ FAİZİ	35,0	29,93	29,93											
TL TİCARİ KREDİ FAİZİ	60,24	59,63	58,80											

1	TİCARİ KREDİLERDE RİSK AĞIRLIĞI YÜZDE 200'DEN YÜZDE 50-100 ARASINA İNDİRİLDİ
2	YABANCI PARA REESKONT KREDİSİ BAŞLADI; AYLIK 150 MİLYON DOLAR, FİRMA BAŞIN AZAMI 1,5 MİLYON DOLAR, 360 GÜN VADELİ
3	ŞİRKETLERİN KKM HESAPLARINA KUR FARKI VERİLMESİ KALDIRILDI EN FAZLA 6 AY VADELİ HESAP AÇILACAK (DÖVİZ DÖNÜŞMLÜ OLANLARDA)
4	YABANCI PARA TİCARİ KREDİ BÜYÜMESİ AYLIK HIZI YÜZDE 1,5'DEN YÜZDE 1,0'E İNDİ
5	TL TİCARİ KREDİLERDE AYLIK BÜYÜME HIZI KOBİ'LERDE YÜZDE 2,0'DEN YÜZDE 2,5'E ÇIKTI, DİĞERLERİNDE YÜZDE 2,0'DEN YÜZDE 1,5'E İNDİ



2025 YILI DÖVİZ KURU BEKLENTİLERİ

KURLARDA EN ÖNEMLİ RİSK TÜRKİYE-ABD İLİŞKİLERİ





Döviz kurunda bir seviye hedefi var mı?

“Kur tutuluyor mu?”

- Bir seviye hedefimiz yok
- Cari dengede iyileşme dış finansman ihtiyacını azaltıyor
- Sermaye girişleri yeniden başladı
- Döviz arzı artıyor, döviz talebi azalıyor



TÜRK LİRASINI DESTEKLEYECEK UNSURLAR

Dezenflasyon sürecine destek veren faktörler

Talepte dengelenme

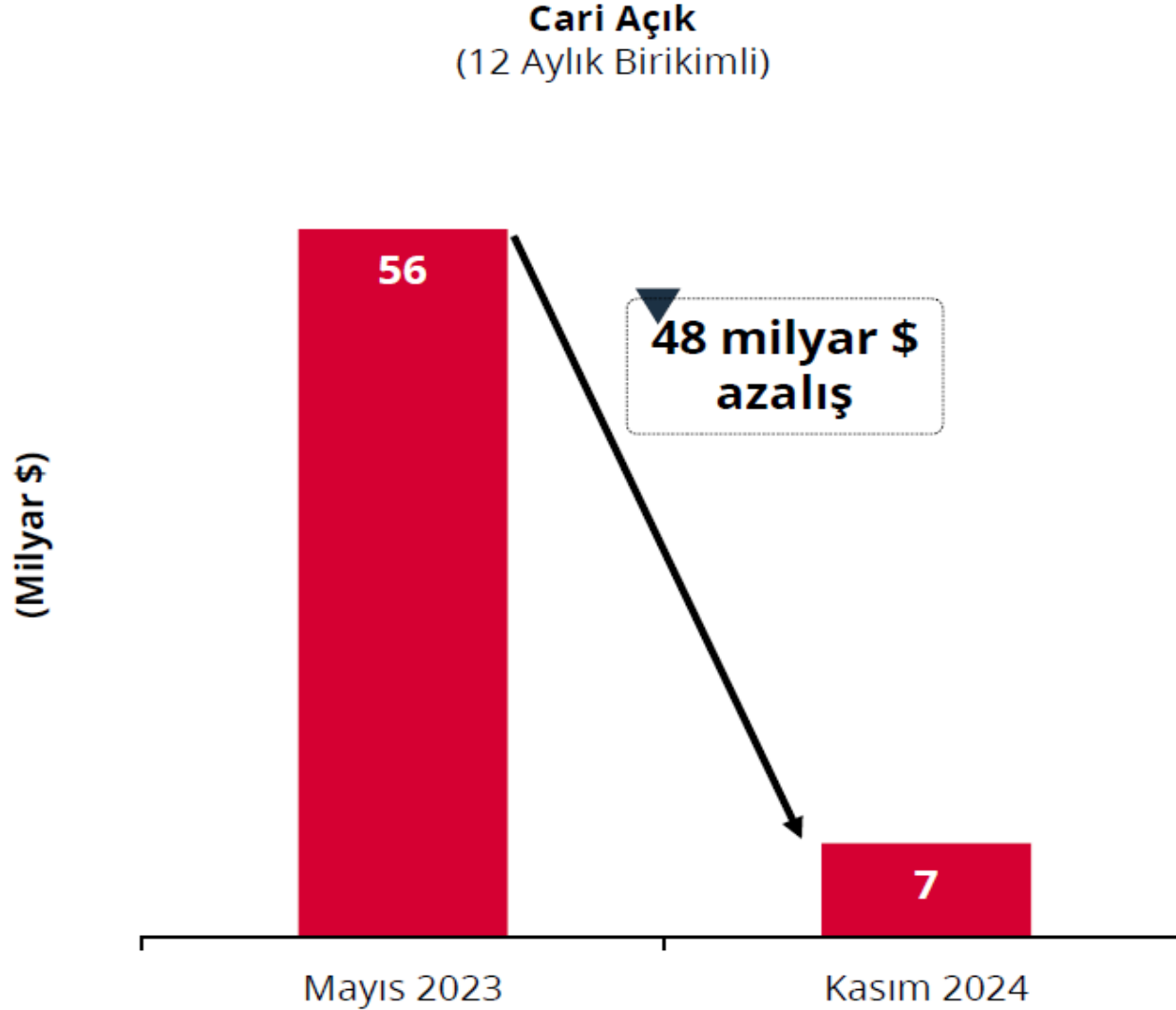
Reel değerlenme

Beklentiler ve fiyatlama davranışları



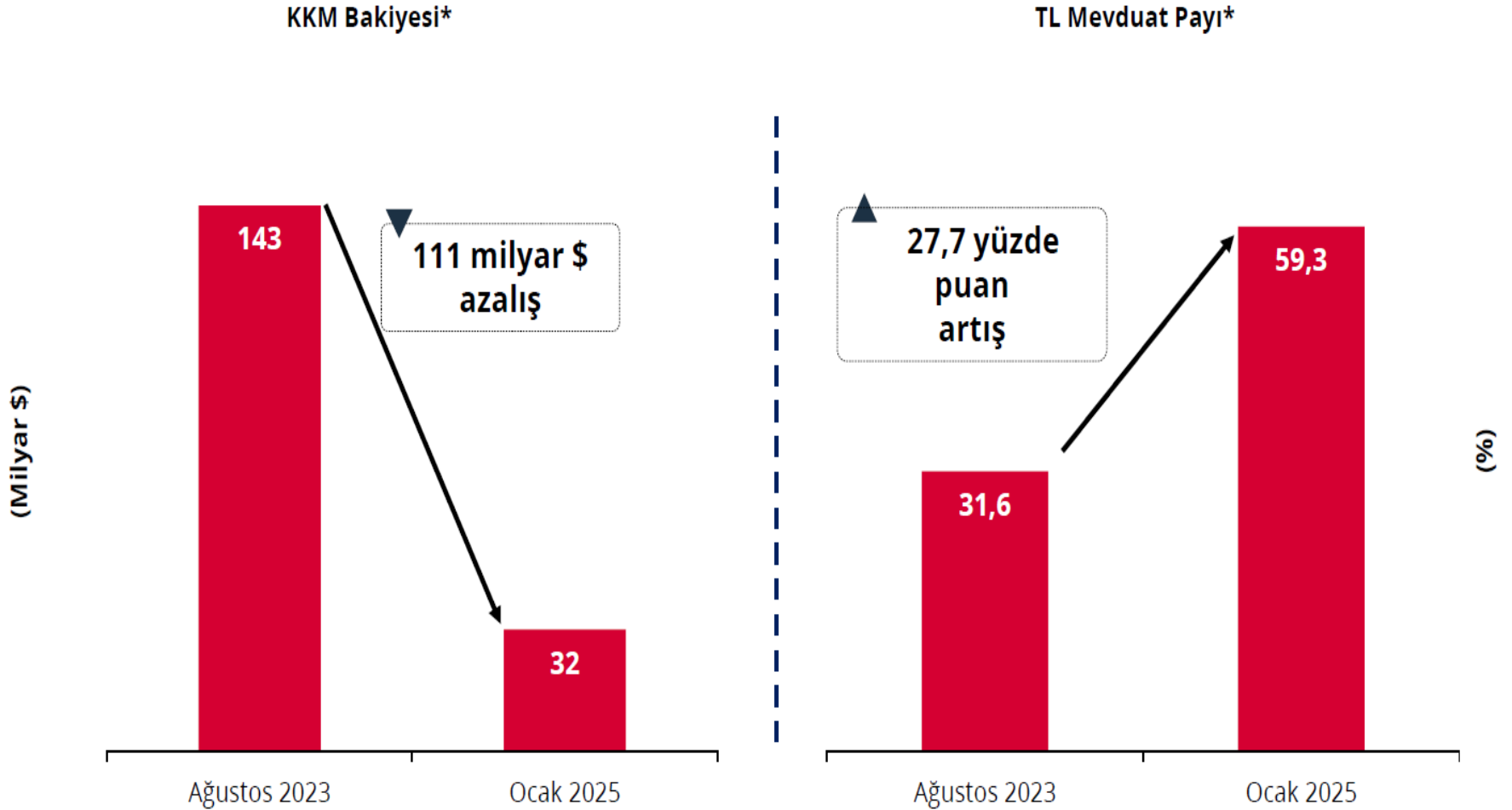
Maliye
politikasının
artan eşgüdümü

CARİ AÇIKTA GERİLEME DÖVİZ İHTİYACINI AZALTIYOR



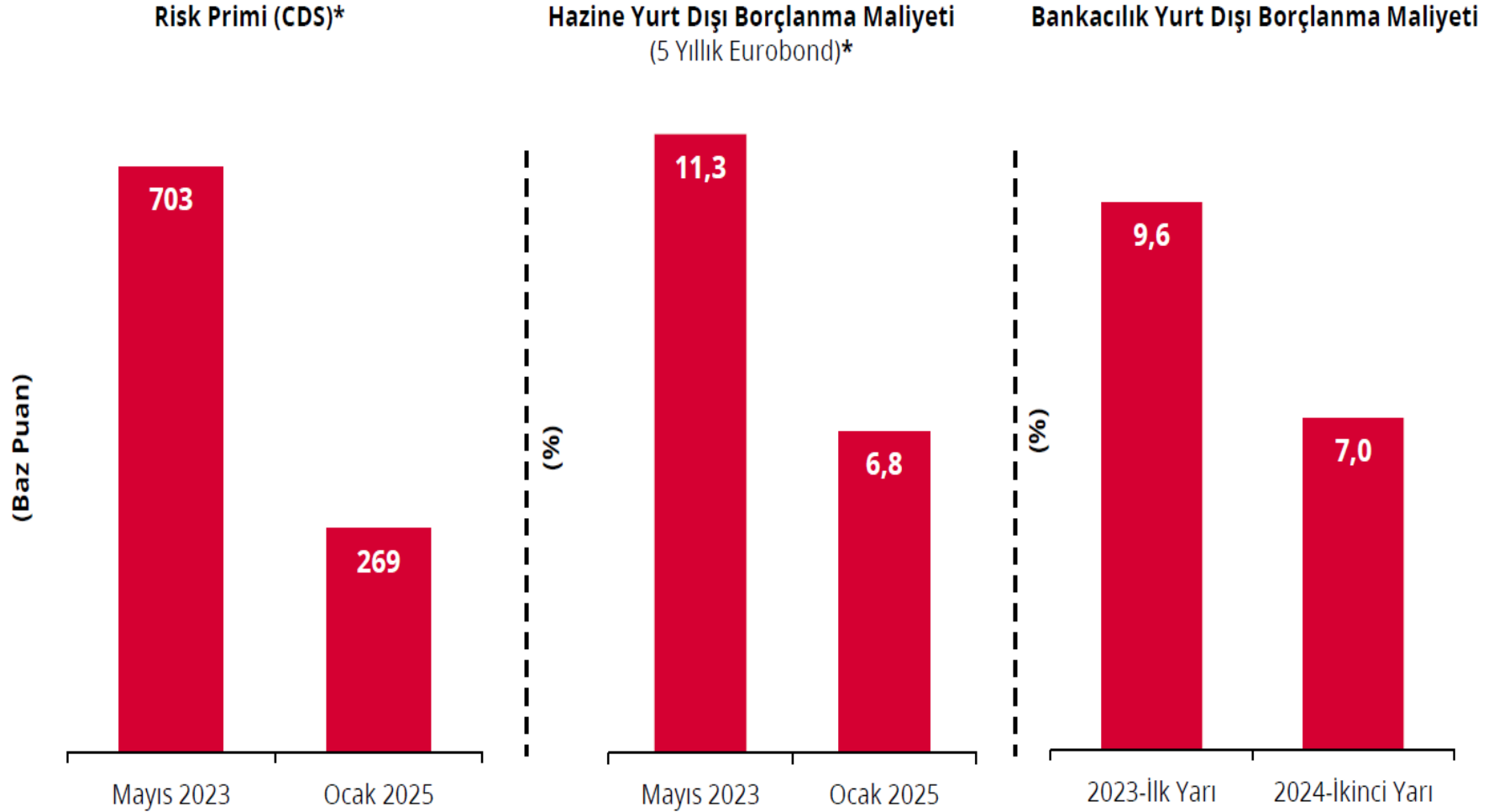
KUR KORUMALI MEVDUATLAR AZALIYOR VE DÖVİZE DÖNMÜYOR

KKM'de azalış devam ederken, TL talebi güçlü seyretmektedir.



TÜRK LİRASI RİSK PRİMİNDE DÜŞÜŞ

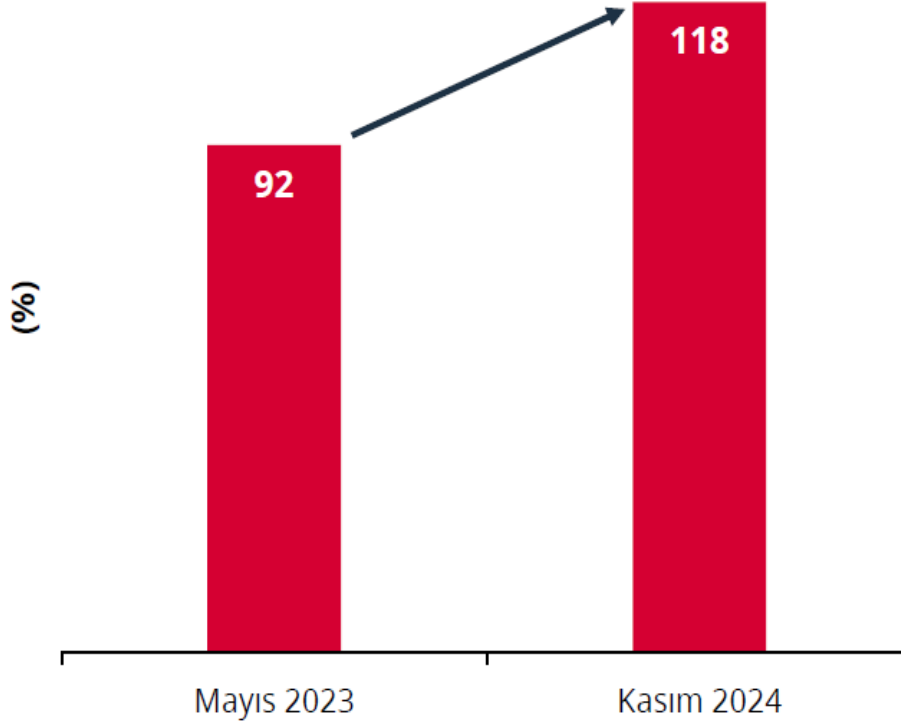
Risk primindeki düşüş dış finansmana erişimi kolaylaştırmaktadır.



TÜRK LİRASINI DESTEKLEYEN UNSURLAR

Kaynak girişi artarken faiz maliyeti azalmaktadır.

Reel Sektörün Yurt Dışı Borç Yenileme Oranı*



Son 1,5 Yılda Giren Kaynak:



Mayıs 2023 sonrası:
53,5 milyar dolar

Gelecek 5 Yıl Faiz Tasarrufu:**



Yıllık 7 milyar dolar

TCMB PİYASA KATILIMCILARI OCAK 2025 ANKETİ BEKLENTİLERİ

GÖSTERGELER	2023 SONU FİİLİ	2024 SONU FİİLİ	2025 SONU TAHMİNİ
TÜFE ENFLASYON YÜZDE	68,50	44,30	27,05
TL/DOLAR KURU	32,55	35,36	43,03
MERKEZ BANKASI FAİZİ YÜZDE	50,0	47,50	30,18



KREDİ NOTU ARTIŞLARI; YENİ ARTIŞLAR GELECEK

Yabancı Kurumlar Not Görünümü					
Kategori	Moody's	S&P	Fitch	Not	
Yatırım Yapılabilir Düzey	Aaa	AAA	AAA	Prime	
	Aa1	AA+	AA+	Yüksek Not	
	Aa2	AA	AA		
	Aa3	AA-	AA-		
	A1	A+	A+	Üst Orta Not	
	A2	A	A		
	A3	A-	A-		
	Baa1	BBB+	BBB+	Alt Orta Not	
	Baa2	BBB	BBB		
	Baa3	BBB-	BBB-		
	Yatırım Yapılamaz Düzey	Ba1	BB+	BB+	Spekülatif
		Ba2	BB	BB	
Ba3		BB-	BB-		
B1		B+	B+	Çok Spekülatif	
B2		B	B		
B3		B-	B-		
Caa1		CCC+	CCC	Aşırı Riskli	
Caa2		CCC			
Caa3		CCC-			
Ca		CC			
C	C	DDD	Batık		
C	D				
Görünüm	Pozitif	Pozitif	Pozitif		

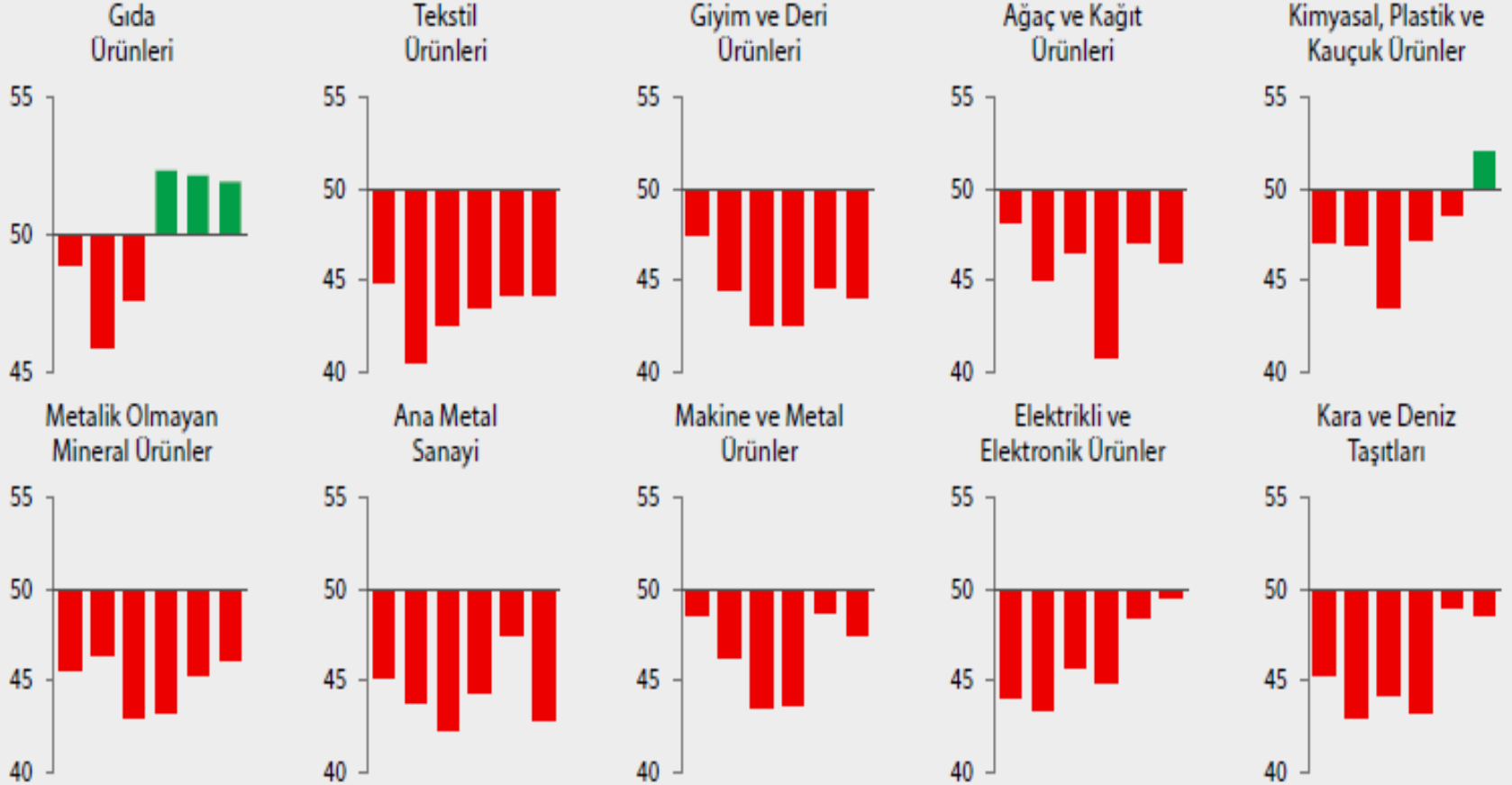
EKONOMİ PROGRAMI İÇİN ZORLUKLAR

REEL KESİM SIKILAŞTIRMAYA NE KADAR DAYANABİLİR?

Sektörel PMI Genel Bakış

ma, >50 = önceki aya göre iyileşme, Tem'24 - Ara'24

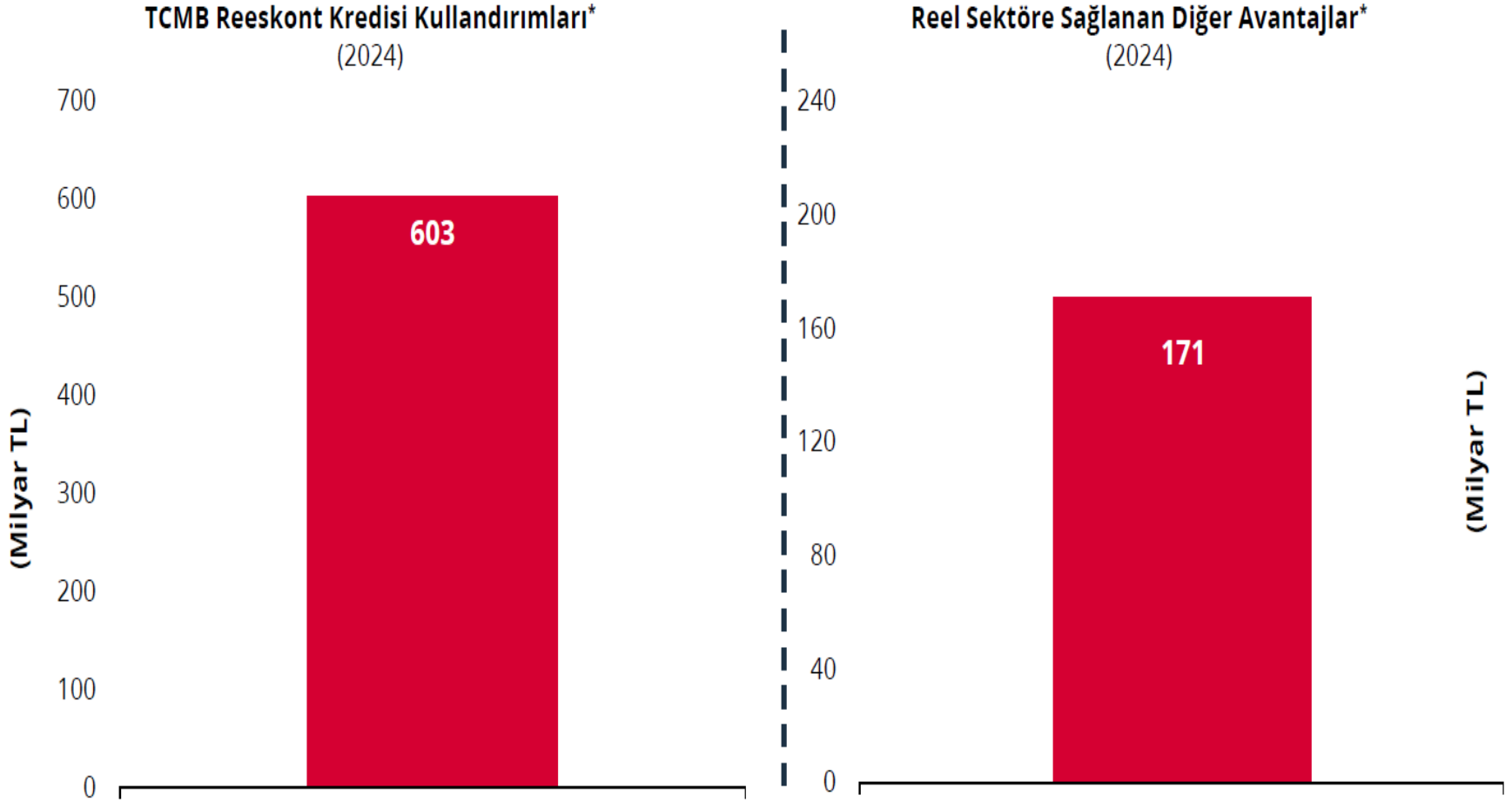
Kaynaklar: İstanbul Sanayi Odası ve S&P Global PMI.





MERKEZ BANKASI REEL SEKTÖR DESTEĞİ

Reel sektöre sağlanan destekler devam etmektedir.

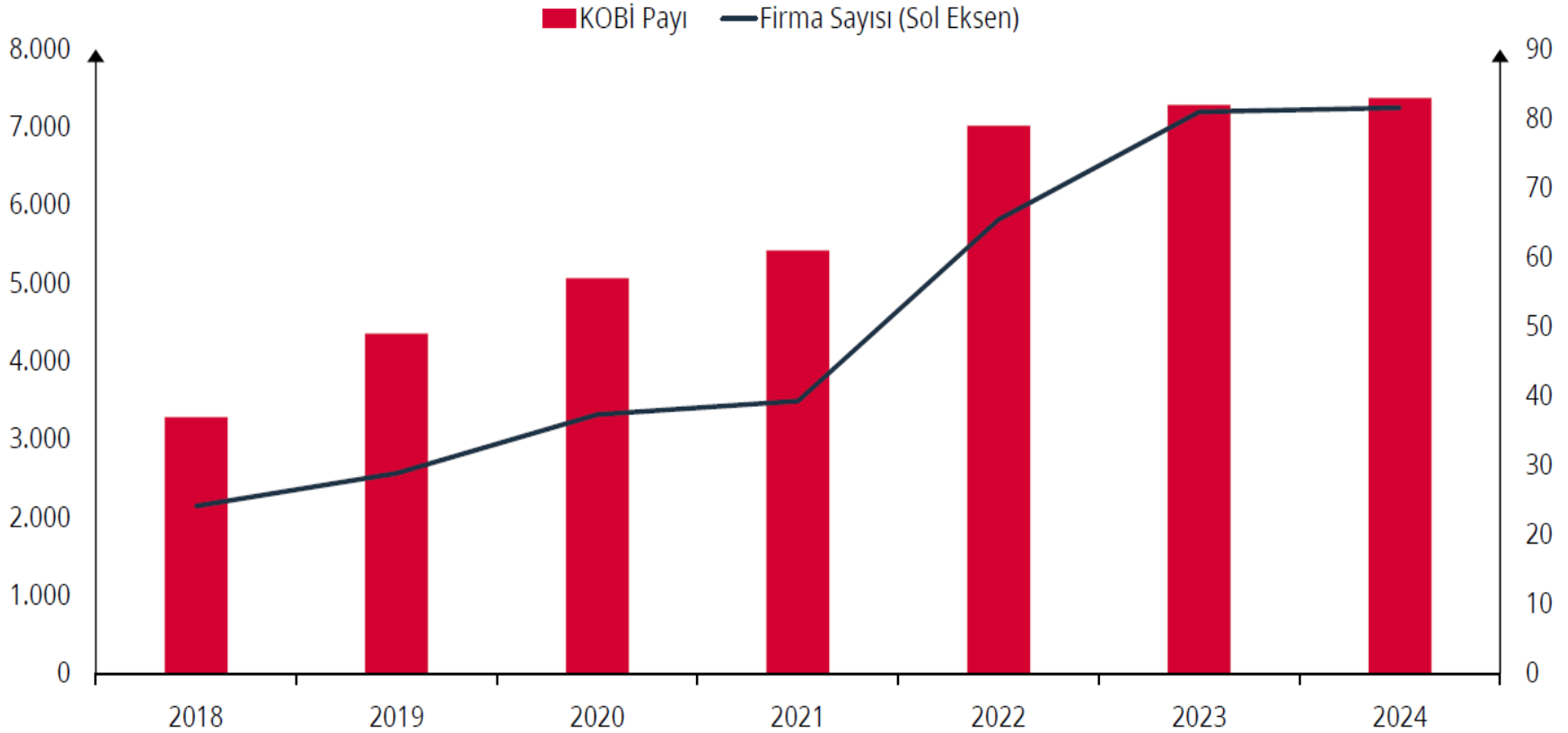














MERKEZ BANKASI REEL SEKTÖR DESTEĞİ

Reeskont kredisi kullanımını başta KOBİ'ler olmak üzere genele yayılarak artmaktadır.

Reeskont Bakiyesi Olan Firma Sayısı ve KOBİ Payı (Adet, %)



ORTA VADELİ PROGRAM HEDEFLERİ VE BEKLENTİLER

	2023	2024 GERÇEKLEŞME TAHMİNİ	2025 PROGRAM HEDEFİ	2025 BEKLENTİLER
GSYİH BÜYÜME YÜZDE	5,1	3,0-3,5	4,0 	3,0-3,5
İHRACAT MİLYAR DOLAR FOB	255,6	264,0	279,6 	270-285
İTHALAT MİLYAR DOLAR CIF	362,0	345,0	369,0 	360-375
DIŞ TİCARET DENGESİ MİLYAR DOLAR	-106,3	-81,0	-89,4 	-80/-95
TURİZM GELİRİ MİLYAR DOLAR	55,9	59,6	63,6 	64,0
CARİ İŞLEMLER DENGESİ MİLYAR DOLAR	-45,0	-16,0	-28,6 	-20,0
CARİ İŞLEMLER DENGESİ/GSYİH %	-4,0	-1,4	-2,0 	-1,5
BÜTÇE DENGESİ/GSYİH %	-5,2	-4,9	-3,1 	-3,1
TÜFE YILSONU YÜZDE	64,8	44,0	21,0 	26-27
İŞSİZLİK ORANI YÜZDE	9,4	9,3	9,6 	10,0

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES



ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
